antwoord tot tweemaal toe wordt gesteld dat een principiële koerswijziging bij AMvB krachtens deze wettekst moet kunnen en dat een formele wet daarvoor niet nodig is? Onderschrijft hij nog steeds dat zo'n vrij principiële koerswijziging via ook nog eens niet voorgehangen gedelegeerde wetgeving mogelijk is?

Voorzitter: Timmerman-Buck

Mevrouw **Haubrich-Gooskens** (PvdA): Zo de minister dat nog steeds onderschrijft, wil hij dan aangeven op welke grondslag in deze wet zo'n koerswijziging mogelijk zou zijn? Wil hij in dat verband de vraag van mijn voorganger Witteveen in dit debat beantwoorden, of hij van mening is dat zo'n systeemwijzigende AMvB ook consequenties heeft voor andere onderdelen van het letselschaderecht? Of moeten wij het zo begrijpen dat indien de evaluatie leidt tot de conclusie dat het stelsel zal moeten worden omgezet naar gedifferentieerde bedragen afhankelijk van categorieën, individuele omstandigheden en kenmerken, dit uiteindelijk via een formele wetswijziging zal worden ingevoerd?

Kan de minister ook nog eens reflecteren op de zorg dat een verdere verfijning naar soort van letselschade tot de zo ongewenste druk op de rechter zal leiden? Immers, van verzekeraars en hun advocaten mag niet worden verwacht dat zij de kans laten lopen om het letsel te relativeren en de kwaliteit van de affectieve relatie kwestieus te maken. Is daarmee het lang en smakeloos procederen opnieuw geïntroduceerd? Waarom zal de gevreesde secundaire victimisatie van de naaste van het slachtoffer niet gaan optreden?

Uit beide al eerder aangehaalde onderzoeken blijkt dat de wijze waarop de affectieschadevergoeding wordt aangeboden, cruciaal is voor de ervaring van genoegdoening en erkenning voor het door de laedens aangerichte leed bij de naaste van het slachtoffer. Het meeste zou het helpen als de laedens zelf erkent dat hij fout gehandeld heeft en beseft dat hij de gelaedeerde en de naaste leed heeft berokkend. Het zal echter vaak te veel gevraagd zijn van de normschender om dit op een bevredigende wijze zelf te doen. Uit het onderzoek zou echter blijken dat er eveneens een zekere mate van erkenning en genoegdoening kan volgen uit een zorgvuldige afwikkeling door de verzekeraar van de laedens. De minister kiest daarbij voor zelfregulering door de branche van verzekeraars.

Aan het PIV zou dit zeer wel kunnen worden toevertrouwd. Daarover bereiken ons evenwel bezorgde geluiden. De ervaring zou uitwijzen dat het bereiken van overstemming in het PIV een moeizame aangelegenheid is. Niemand wil de eerste zijn die volmondig aansprakelijkheid gaat erkennen in plaats van in de gebruikelijke reflex te schieten om zo veel mogelijk eigen schuld bij het slachtoffer neer te leggen. De Gedragscode Behandeling Letselschade heeft door het onderlinge moeizame gepolder tussen de Universiteit van Tilburg en de Letselschade Raad, of de voorganger daarvan, maar liefst vijf jaar op zich laten wachten. De letselschadeadvocaten en -adviseurs hebben uiteindelijk niet eens een handtekening onder deze gedragscode gezet. Liever zou men daarom zien dat de regering niet gokt op zelfregulering en met een richtlijn of een voorstel voor een richtlijn komt waarin staat hoe affectieschade het meest effectief kan en moet worden aangeboden.

Dan kom ik bij mijn laatste vragen. Kan de al bestaande Gedragscode Behandeling Letselschade niet onmiddellijk door de bedrijfstak en de regering worden aangevuld met een gedragscode behandeling affectieschade? En als de zelfregulering niet of niet snel genoeg gaat lukken, op welke termijn denkt de minister dan aan ingrijpen?

De beraadslaging wordt geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, Wetboek van Strafvordering en enkele aanverwante wetten in verband met de strafbaarstelling van het deelnemen en meewerken aan training voor terrorisme, uitbreiding van de mogelijkheden tot ontzetting uit het beroep als bijkomende straf en enkele andere wijzigingen (31386).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Van de Beeten** (CDA): Voorzitter. Ik mag vandaag spreken namens alle fracties in deze Kamer.

De commissie voor Justitie heeft op 12 mei uitvoering met de minister overlegd over dit wetsvoorstel, met name over het verzamelkarakter ervan. Er zijn toen enkele procedurele afspraken gemaakt over de inwerkingtreding. In het bijzonder is afgesproken dat enkele onderdelen – ik spreek dan in feite alleen over artikel I over de implementatie van het kaderbesluit en het Verdrag van de Raad van Europa inzake terrorismebestrijding, alsmede die onderdelen die betrekking hebben op ontzetting uit een beroep – niet in werking treden dan nadat met deze Kamer in een afzonderlijke schriftelijke procedure daarover van gedachten is gewisseld en de Kamer heeft laten weten daarmee in te stemmen. Over een specifiek onderdeel is al schriftelijk van gedachten gewisseld, namelijk over onderdeel C van artikel I. Dat onderdeel is schriftelijk afdoende behandeld naar het oordeel van de commissie. Dat betekent dat de niet uitgesloten onderdelen van artikel I en de overige artikelen van het wetsvoorstel vandaag kunnen worden afgehandeld en dat er geen behoefte bestaat aan stemming daarover bij de woordvoerders in deze Kamer.

□

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Ik spreek mijn erkentelijkheid uit voor het onder leiding van de heer Van de Beeten als voorzitter van de commissie voor Justitie gevoerde constructieve overleg met de commissie over dit wetsvoorstel naar aanleiding van de bedenkingen en bezwaren die waren gerezen wegens het verzamelkarakter van het wetsvoorstel. Van dat overleg is verslag gedaan in Kamerstuk 31386, onder F. Ik bevestig graag van mijn kant dat wat de heer Van de Beeten zojuist naar voren heeft gebracht.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

Hirsch Ballin

De **voorzitter**: De aanwezige leden van de fractie van de SGP wordt conform artikel 121 van het Reglement van Orde aantekening verleend dat zij geacht willen worden zich niet met wetsvoorstel 31386 te hebben kunnen verenigen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Paspoortwet in verband met het herinrichten van de reisdocumentenadministratie (31324, R1844).**

De **voorzitter**: Ik heet de staatssecretaris van harte welkom in de Eerste Kamer.

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Duthler** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Identiteitsfraude is een steeds groter wordend maatschappelijk probleem met verstrekkende gevolgen. Diegenen die het overkomt, komen soms in een ware nachtmerrie terecht. De leden van de VVD-fractie zijn dan ook verheugd dat wij vanmiddag een wetsvoorstel bespreken dat een bijdrage levert aan de oplossing van dat maatschappelijke probleem. Die bijdrage is een nieuwe opzet van de reisdocumentenadministratie, centraal opgezet en online raadpleegbaar. Het wetsvoorstel moet de juridische basis voor die nieuwe opzet bieden. De leden van de VVD-fractie wensen nog een aantal opmerkingen te plaatsen en vragen te stellen.

Dit wetsvoorstel heeft veel publieke belangstelling gekregen vanwege de mogelijke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, onder meer door het opnemen van vingerafdrukken in het paspoort. De staatssecretaris heeft in de memories van toelichting en antwoord uitvoerig beargumenteerd waarom deze inbreuk proportioneel en gerechtvaardigd is. De leden van de VVD-fractie hebben zich hierdoor laten overtuigen en vinden het doel van het herinrichten van de reisdocumentenadministratie, het bestrijden van identiteitsfraude, zwaarder wegen dan de mogelijke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, juist ook gezien de maatregelen die worden genomen om de zorgvuldigheid van de verwerking van de persoonsgegevens te waarborgen. Hoewel er ook nadelen aan kleven, staan de leden van de VVD-fractie in beginsel positief tegenover het opnemen van vingerafdrukken in het paspoort; in beginsel, omdat vingerafdrukken onder voorwaarden in belangrijke mate de betrouwbaarheid van de reisdocumenten kunnen bevorderen. Vingerafdrukken kunnen immers slechts door een unieke persoon worden afgegeven. Wil de staatssecretaris nog eens aangeven hoe groot de kans is dat vingerafdrukken worden gekoppeld aan een verkeerde persoon of dat ze in het systeem niet worden herkend als horende bij de juiste persoon? En als vingerafdrukken worden gekoppeld aan een verkeerde persoon, waar kan deze persoon dan terecht om dit te laten corrigeren?

Hierop aansluitend hebben de leden van de VVD-fractie een vraag over de rechtsbescherming van de burger. De staatssecretaris geeft ons inziens terecht aan dat nooit 100% is uit te sluiten dat onbevoegden toegang krijgen tot de gegevens. Indien onbevoegden onverhoopt zover komen en een burger als gevolg daarvan schade lijdt, dan – zo geeft de staatssecretaris aan – zal van geval tot geval bekeken moeten worden wie aansprakelijk kan worden gesteld voor de schade. Echt duidelijk is dit niet, zeker niet voor een gedupeerde burger. Zoals de staatssecretaris in haar memorie van toelichting schrijft, biedt het paspoort in het dagelijks leven toegang tot maatschappelijke en financiële dienstverlening. De schade als gevolg van fouten in de paspoortenadministratie kan zo ernstig zijn dat de burger geen hypotheek kan krijgen, geen uitkering kan aanvragen of geen zorgverzekering kan afsluiten of dat hij geconfronteerd wordt met niet gedane bestellingen, onbetaalde rekeningen of opgelegde boetes. Waar kan hij dan terecht? Hoe voorkomt de staatssecretaris dat de burger dan van het kastje naar de muur wordt gestuurd? Is zij bereid een centraal aanspreekpunt aan te wijzen voor gedupeerde burgers?

In de memorie van antwoord geeft de staatssecretaris aan dat de nieuwe reisdocumentenadministratie alleen via besloten netwerken is te benaderen en dat voor bevragingen en mutaties een elektronische handtekening is vereist. Welk type elektronische handtekening met welk betrouwbaarheidsniveau bedoelt de staatssecretaris hier: een geavanceerde elektronische handtekening zoals bedoeld in de Wet elektronische handtekeningen of een elektronische handtekening met een lager betrouwbaarheidsniveau?

Verder geeft de staatssecretaris aan dat de locaties waar de apparatuur en de programmatuur zich zullen bevinden fysiek goed beveiligd zijn. Dat is heel mooi, maar weinigzeggend. Kan zij voorbeelden geven van fysieke beveiligingsmaatregelen die zullen worden genomen? Van alle mutaties en bevragingen worden de oorspronkelijke verzoeken en de daarop gegeven antwoorden gelogd. Hoe lang worden die loggegevens bewaard?

De staatssecretaris heeft in de memorie van antwoord de keuze voor een centrale online raadpleegbare reisdocumentenadministratie gemotiveerd met onder meer het streven om het aanvragen van een reisdocument plaatsonafhankelijk te maken. Daar valt veel voor te zeggen. Tegelijkertijd geeft zij in haar memorie van toelichting aan dat de mogelijkheid om plaatsonafhankelijke dienstverlening te realiseren nauw samenhangt met de modernisering van de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, de GBA. Nu gaat de modernisering van de GBA lang niet altijd over rozen en dan druk ik mij nog mild uit. In hoeverre is de nieuwe organisatie van de reisdocumentenadministratie afhankelijk van het succes van de modernisering van de GBA?

Mevrouw de voorzitter. De leden van de VVD-fractie kijken met belangstelling uit naar de reactie van de staatssecretaris op de gestelde vragen.

□

De heer **Vliegenthart** (SP): Voorzitter. Het heeft er enige schijn van dat bewindslieden die zich ooit met ons paspoort bemoeiden statistisch een grote kans maken hier in de Eerste Kamer te eindigen. Ik noem de namen van Wim van Eekelen, René van der Linden en Loek Hermans. Dus alvast welkom voor later, mevrouw de staatssecretaris. Het is deze maand 21 jaar geleden dat de Tweede Kamer besloot tot een parlementaire enquête